

STRATEGIJA RAZVOJA CRVENOG KRSTA CRNE GORE

2023-2026.

Podgorica, 2023. godina

SADRŽAJ

1. Uvod	3
2. Opis nacionalnog društva	6
3. Strateški ciljevi i specifični ciljevi sa očekivanim rezultatima.....	8
4. Principi	22

1. UVOD

Strategija Crvenog krsta Crne Gore (CKCG), za period 2023-2026. godina, predstavlja polaznu osnovu za izradu akcionalih i godišnjih planova i programa rada na svim nivoima organizovanja Nacionalnog društva.

Ovaj dokument predstavlja sažet pregled daljeg razvoja Nacionalnog društva koji u formi sveobuhvatnog a opet jednostavnog dokumenta može poslužiti kako internoj tako i eksternoj javnosti (partneri, donatori, institucije, koje sarađuju sa CKCG i sl.) kako bi se upoznali sa ključnim oblastima razvoja, i rada organizacije, kao i sa ključnim strateškim ciljevima.

Ova strategija se svakako oslanja na procese koji su definisani prethodnom strategijom nacionalnog društva 2018-2022.

Za Strategiju je značajno reći da joj je prethodio proces tri vrste planiranja i samoprocjene nacionalnog društva, a sve tri su sprovedene uz pomoć Međunarodne federacije CK i CP i Međunarodnog komiteta Crvenog krsta.

Priprema za efikasan odgovor (PER), realizovani u saradnji sa MFCK i CP

PER pristup pruža osnovu za razumijevanje, razvoj i implementaciju kontinuiteta operacija i usluga u okviru Nacionalnog društva, za pružanje usluga zajednicama, odgovornost prema donatorima, korisnicima i partnerima u slučaju katastrofa i kriza. Uspostavljanje ovog mehanizma omogućava razvijanje političke volje, pripremu za implementaciju i samu implementaciju mehanizma nacionalnog društva za pripremu i odgovor na nesreće (NDPRM).

Mehanizam se sastoji od pet međusobno povezanih oblasti (1) Politika, Strategija i Standardi, (2) Analiza i planiranje, (3) Operativni kapaciteti, (4) Koordinacija, (5) Podrška operacijama i trideset sedam komponenti prema među- srodnim oblastima. Na osnovu ovoga, PER pristup je dalje razvio mjerila za procjenu ovih komponenti prema oblastima. Svaka PER komponenta i referentna vrijednost usklađena je sa Principima i pravilima za humanitarnu pomoć koju pruža Crveni krst i Crveni polumjesec.

PER samoocjenjivanje je organizovani dijalog između odabrane grupe upućenih pojedinaca iz nacionalnog društva kako bi se stekli njihovi stavovi i iskustva o datoj temi. Posebno je pogodan za dobijanje više perspektiva na istu temu. Ovaj proces pruža informacije o trenutnim perspektivama nacionalnog društva, bez eksterne procjene.

Sam proces se oslanja na razgovore između članova nacionalnog društva iz različitih sektora kako bi se definisao status određenih mjerila i komponenti. Pored diskusije i znanja zaposlenih i volontera, ova vrsta procjene se takođe oslanja na reviziju dokumenata koji su sredstvo verifikacije.

Cijeli proces samoocjenjivanja pratile su kolege iz IFRC-a koje su pružale dodatna pojašnjenja gdje je bilo potrebno.

JEDINSTVENO PLANIRANJE, realizovano u saradnji sa MFCK i CP, PLAN ZA PERIOD 2023-2025.

Ovaj plan odražava prioritete Crvenog krsta Crne Gore, njegovih partnerskih nacionalnih društava i Sekretarijata IFRC-a za 2023. do 2025. To je rezultat zajedničkog procesa planiranja i služiće za zajedničko praćenje i izveštavanje. Biće revidiran na godišnjoj osnovi kako bi se prioriteti i zahtevi za finansiranjem prilagodili potrebama u zemlji.

BEZBJEDNIJI PRISTUP (SAFER ACCESS), razvijen u saradnji sa Međunarodnim komitetom Crvenog krsta (MKCK)

Okvir za bezbjedni pristup (SAF) je set akcija i mjera koje preuzima nacionalno društvo kako bi umanjilo rizike po svoje zaposlene, volontere i imovinu prilikom djelovanja u osjetljivim i nesigurnim kontekstima – alatka za pripremu za vanredne situacije kroz strukturalni pristup.

SAF je primjenjiv u svim situacijama ali naročito u osjetljivim i nesigurnim kontekstima, uključujući nasilje ili rizik od nasilja koji predstavljaju izazov za bezbjedno pružanje humanitarne pomoći onima u stanju potrebe.

Crveni krst Crne Gore je kroz 8 ciklusa metodologije SAF-a prošao i procjenio svoju trenutnu i željenu poziciju u odnosu na navedene oblasti.

1. Procjena konteksta i rizika

Nacionalna društva imaju jasno razumijevanje međusobno povezanih političkih, društvenih, kulturnih i ekonomskih aspekata evoluirajućeg operativnog okruženja i inherentnih rizika, što čini osnovu za sprječavanje i upravljanje tim rizicima.

2. Pravni osnov

Nacionalna društva imaju adekvatne zakonske i statutarne instrumente i razvijaju politike koje obezbjeđuju osnovu na kojoj će sprovoditi svoj humanitarni mandat i uloge u skladu sa politikom Pokreta, međunarodnim humanitarnim pravom i domaćim zakonodavstvom.

3. Prihvatanje organizacije

Nacionalna društva su postigla visok stepen prihvatanja među ključnim akterima pružanjem relevantne humanitarne pomoći i zaštite ljudi u skladu sa kontekstom i zajednicom na način koji je u skladu sa Osnovnim principima i drugim politikama Pokreta.

4. Prihvatanje pojedinca

Zaposleni i volonteri su postigli visok stepen prihvatanja među ključnim zainteresovanim stranama radeći na način u koji je u skladu sa Osnovnim principima i drugim politikama Pokreta.

5. Identifikacija

Nacionalna društva preuzimaju sve neophodne korake da zaštite i promovišu vizuelni izgled organizacije i identitet svojih zaposlenih i volontera.

6. Interna komunikacija i koordinacija

Nacionalna društva sprovode dobro razvijenu internu komunikaciju i koordinaciju strategija i mehanizama, koji poboljšavaju koordinaciju sa drugim komponentama Pokreta.

7. Eksterna komunikacija i koordinacija

Nacionalna društva sprovode dobro razvijenu eksternu komunikaciju i koordinaciju strategija i mehanizmama, koji poboljšavaju koordinaciju sa eksternim akterima.

8. Upravljanje operativnim bezbjednosnim rizikom

Nacionalna društva preuzimaju odgovornost za bezbjednost i sigurnost zaposlenih i volontera razvijanjem i implementacijom operativnog upravljanje bezbjednosnim rizikom.

Imajući u vidu sve procese koji su joj prethodili, kao i one koji se realizuju paralelno sa izradom ove strategije, kao što je izrada Strategije za prikupljanje sredstava, kao i činjenice da je prošle godine donesena Strategija za smanjenje rizika od katastrofa 2022- 2026, ona će se zadržati na jednostavnom pristupu definisanja ciljeva i aktivnosti za realizaciju istih.

Svakako, okvir za samu Strategiju čine i najznačajnija dokumenta za rad organizacije i to:

- Zakon o Crvenom krstu Crne Gore;
- Statut Crvenog krsta Crne Gore;
- Zakon o upotrebi i zaštiti znaka i naziva Crvenog krsta;
- Strategija Međunarodne federacije društava Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca 2030;
- Strategija za smanjenje rizika od katastrofa 2022- 2026, Crvenog krsta Crne Gore.

Za utvrđivanje streteških ciljeva Crvenog krsta Crne Gore, polazište predstavljaju i nacionalne strategije Crne Gore, u oblastima socijalne i dječje zaštite, smanjenja siromaštva, brige o starijim licima, trajnog rješavanja pitanja izbjeglih i raseljenih lica, djelovanja u vanrednim situacijama, integracije osoba s invaliditetom i nastoji da odgovorno djeluje u upravljanju migracijama i u drugim oblastima gdje se računa na organizaciju Crvenog krsta, kao na partnera koji može da doprinese implementaciji ciljeva i aktivnosti navedenih nacionalnih dokumenata.

Odabir navedenih razvojnih prioriteta rezultat je realnih potreba u Crnoj Gori.

Jedna od svakako nezaobilaznih osnova za izradu ove Strategije predstavlja i Agenda održivog razvoja UN-a do 2030. godine, kao nastavak Postmilenijskih ciljeva UN-a. Ciljevi održivog razvoja, njih 17 koje Agenda definiše, predstavljaju univerzalni plan za iskorjenjivanje siromaštva, očuvanje planete, uspostavljanje mira i omogućavanje progresa za sve ljude. Agenda održivog razvoja, koju je usvojila i Crna Gora, kao članica UN-a, usmjerava razvoj čovječanstva ka eliminaciji siromaštva i gladi, smanjenju nejednakosti i rođnoj ravnopravnosti, unaprjeđenju obrazovanja, suprostavljanju klimatskim promjenama, racionalizaciji potrošnje i odgovornom korišćenju resursa, ekonomskom osnaživanju, očuvanju biodiverziteta, kao i jačanju partnerstava i institucija za ostvarivanje ljudskih prava, mira i pravde.

Ciljevi održivog razvoja posebno su usmjereni na osnaživanje marginalizovanih grupa, kao što su: djeca, žene, stariji, siromašni, osobe sa smetnjama u razvoju itd, a slogan Agende je „Ne ostaviti nikog na margini“.

Imajući u vidu sve gore navedeno, Crveni krst Crne Gore ostvarujući svoje ciljeve, svakako doprinosi i ostvarenju ciljeva na globalnom nivou, i svojim činjenjem vrši veliki doprinos kroz lokalnu akciju, globalnim ciljevima.

2. Opis Nacionalnog društva

Misija i vizija

Humanitarna misija i vizija Crvenog krsta podudarne su sa misijom Međunarodnog pokreta Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca, na čijim se osnovnim principima temelje.

Misija Crvenog krsta Crne Gore usmjerena je na sprječavanje i olakšavanje ljudske patnje, ma gdje ona bila. Crveni krst štiti život i zdravlje, naročito u vrijeme oružanog sukoba i drugih vanrednih stanja, radi na sprječavanju bolesti i unaprjeđivanju zdravlja, socijalne zaštite, podstiče dobrovoljnost i solidarnost svog članstva da pruže pomoć svima kojima je pomoć potrebna, radi na podizanju nivoa svijesti o humanitarnim potrebama i djelovanju na zaštitu dostojanstva i poboljšanju života ugroženih. Razvojem svojih resursa i izgradnjom partnerskih odnosa sa drugim organizacijama u zemlji i inostranstvu, obezbjeđuje pružanje humanitarnog odgovora na sve oblike ugroženosti u redovnim i vanrednim situacijama.

Vizija Crvenog krsta jedna inspiriše, podstakne, olakša i uvijek promoviše sve oblike humanitarnih aktivnosti, uz prevenciju i olakšavanje ljudske patnje, i na taj način doprinese održavanju i promociji ljudskog dostojanstva i mira u svijetu.

Pravni položaj

Crveni krst Crne Gore osnovan je 1875. godine, na Cetinju, a međunarodno priznat 29. novembra iste godine.

Nakon obnove suvereniteta države Crne Gore, u 2006. godini, Crveni krst Crne Gore obnavlja status nezavisnog nacionalnog društva, 12. juna 2006. godine. Iste godine, 21. septembra, Međunarodni komitet mu priznaje status nacionalnog društva, a 20. novembra 2007. godine, Crveni krst Crne Gore obnavlja punopravno članstvo u Međunarodnom pokretu Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca.

Djelovanje Crvenog krsta Crne Gore, njegov položaj i ovlašćenja, kao i posebne obaveze koje izvršava u skladu sa Ženevskim konvencijama, Dopunskim protokolima, odlukama i zaključcima Međunarodnih konferencijskih Pokreta CK/CP, uređeni su Zakonom o Crvenom krstu Crne Gore, koji je Skupština Crne Gore proglašila na zasjedanju od 18. aprila 2006. godine.

Zakonom je posebno promovisana uloga Crvenog krsta Crne Gore kao organizacije koja pomaže državi u vršenju povjerenih joj poslova.

Pri vršenju Zakonom povjerenih poslova od javnog interesa i sprovođenju programa i aktivnosti u okviru svoje humanitarne misije, Crveni krst Crne Gore nastoji da pruži adekvatan humanitarni odgovor na sve oblike ugroženosti pojedinca i porodice – humanitarne potrebe onih u stanju socijalne ugroženosti, raseljenih lica- izbjeglica, posebno RE (Romi, Egipćani) populacije, starijih i samohranih, djece i mlađih sa posebnim potrebama, pogodjenih elementarnim i drugim nesrećama i krizama, beskućnicima, tražiocima azila i migrantima, žrtvama nasilja i drugim vulnerabilnim grupama.

U okviru svog humanitarnog mandata, Crveni krst Crne Gore je, od strane države, prepoznat kao značajan činilac, na kojeg se računa u implementaciji više strateških dokumenata koja imaju za cilj poboljšanje položaja i zaštitu ciljnih grupa suočenih sa socio-humanitarnim problemima i ugroženošću uopšte: Strategiji za smanjenje rizika od katastrofa za 2018-2023, Strategiji socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025, Strategiji o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025, Strategiji za borbu protiv trgovine ljudima 2019-2024 i drugih. Posebne obaveze Crveni krst Crne Gore ima u oblasti difuzije i međunarodnog humanitarnog prava, zdravstveno-preventivnog djelovanja, priprema za pružanje i direktno pružanje odgovora u situacijama masovnih nesreća i kriza, a u fokusu njegovog djelovanja su i globalni humanitarni problemi, kao što su smanjenje rizika od posljedica klimatskih promjena i zaštita žrtava nasilja i svih oblika promocije nediskriminacije i nenasilja.

Znak Crvenog krsta Crne Gore zaštićen je, kao opštepriznati simbol organizacije, Zakonom o upotrebi i zaštiti znaka i naziva Crvenog krsta.

Svoje jedinstveno djelovanje na teritoriji Crne Gore, Crveni krst Crne Gore obezbjeđuje kroz rad 23 organizacije u svom sastavu koje, kao posebni pravni subjekti, zajedničke zadatke i aktivnosti ostvaruju u okviru administrativno-teritorijalnih cjelina - 19 opštinskih organizacija Crvenog krsta, Crveni krst Prijestonice Cetinje, Crveni krst Glavnog grada Podgorica, a u toku implementacije ovog strateškog dokumenta planira se osnivanje još dvije opštinske organizacije i to u Petnjici i Gusinju, u skladu sa administrativnom podjelom, sa ciljem da Crveni krst bude prisutan u svim lokalnim zajednicama u Crnoj Gori. Osnovni nosioci humanitarnih aktivnosti u lokalnim organizacijama Crvenog krsta su brojno članstvo i volonteri organizacije, i to uglavnom mladi.

3. Strateški ciljevi, operativni ciljevi sa pratećim indikatorima uspjeha

Kako je navedeno u samom uvodu dokumenta jedna od polaznih tačaka izrade Strategije Crvenog krsta Crne Gore jeste Strategija MFCK i CP 2030.

Izvod iz Strategije Međunarodne federacije Društava Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca (MFCK i CP)

Definisani ciljevi MFCK i CP u Strategiji 2030:

CILJ 1: Ljudi predviđaju, djeluju i brzo se oporavljaju od kriza.

CILJ 2: Ljudi žive bezbjedan, zdrav i dostojanstven život, i imaju mogućnost da napreduju.

CILJ 3: Ljudi se udružuju i mobilizuju kako bi živjeli u inkluzivnim i mirnim zajednicama.

Strateški ciljevi Međunarodne federacije Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca su ukorjenjeni u osnovnim principima Pokreta i usklađeni su sa svim članovima Međunarodnog pokreta Crvenog krsta i Crvenog polumeseca. Oni takođe doprinose glavnim globalnim humanitarnim i razvojnim okvirima, uključujući Ciljeve održivog razvoja, Sendajski okvir za smanjenje rizika od katastrofa, Globalni odgovor na migracije i izbeglice, Veliku pogodbu, Međunarodne zdravstvene propise i Pariski sporazum o klimatskim promjenama, pored drugih velikih dogovora i saveza kojima smo posvećeni i kojima Crveni krst i Crveni polumesec daju jasan i direktni doprinos.

Ono što svakako predstavlja polaznu osnovu za sve ciljeve i aktivnosti jeste i globalno okruženje, odnosno globalni izazovi koji stoje pred čovječanstvom, a na koje se poziva i MFCK i CP.

"Pet globalnih izazova, navedenih u nastavku, predstavljaju ono što vjerujemo da su najhitniji postojeći i potencijani rizici sa kojima se suočava naša mreža, a koji će zahtijevati posvećeno lokalno djelovanje kako bi se njima upravljalo i pokrenule pozitivne globalne promjene. One su predstavljene kao odvojene oblasti, ali su u stvarnosti veoma međusobno povezane."

Izazov 1

Klimatske promjene i prirodno okruženje

Izazov 2

Konstantne krize i katastrofe

Izazov 3

Sve veći jaz u zdravlju i dobrostanje

Izazov 4

Migracije i identitet

Izazov 5

Vrijednosti, moć i inkluzija

3.1. Stateški Ciljevi Crvenog krsta Crne Gore

Strateški cilj 1: Osnajena organizacija na svim nivoima djelovanja za ispunjavanje zakonom povjerenih ovlašćenja i drugih programa i aktivnosti u mandatu organizacije.

Specifični cilj 1.1. Osnajeni materijalni resursi na svim nivoima organizovanja.

Očekivani rezultati:

- Povećan nivo opremljenosti potrebnom opremom za rad organizacije na svim nivoima;
- Obezbijedeni bolji prostorni kapaciteti za organizacije na lokalnom nivou, gdje je to potrebno;
- Povećan broj volontera i zaposlenih koji koriste resurse organizacije.

Planirane aktivnosti:

- Nabavka opreme;
- Realizacija partnerstava za potencijalnim donatorima za poboljšanje prostornih uslova za rad organizacije.

Specifični cilj 1.2. Osnajeni ljudski resursi na svim nivoima organizovanja.

Očekivani rezultati:

- Veći broj osoba angažovanih na profesionalnom i volonterskom nivou;
- Obučen kadar (profesionalni i volonterski) na svim nivoima organizovanja;
- Značajan broj volontera može adekvatno zastupati interes organizacije na svim nivoima;
- Svi zaposleni mogu na adekvatan način zastupati interes organizacije na svim nivoima.

Planirane aktivnosti:

- Kreiranje uslova rada koji dozvoljavaju kreativnost i razvoj profesionalnog i volonterskog kadra;
- Adaptacija uputstva za nove volontere / ulazna pravila ponašanja;
- Anonimne ankete o zadovoljstvu korisnika (feedback mehanizmi);
- Izrada godišnjeg plana neophodnih obuka za volontere i zaposlene;
- Popunjavanje baze volontera na svim nivoima organizovanja;
- Praćenje nivoa angažovanosti volontera kroz istu bazu.

Specifični cilj 1.3. Razvijen sistem internih i eksternih komunikacija CKCG.

Očekivani rezultati:

- Povećana vidljivost Crvenog krsta Crne Gore na svim nivoim;
- Unaprijeđena pozicija Crvenog krsta među ciljanim javnostima;
- Unaprijeđena pozicija Crvenog krsta kod predstavnika lokalnih vlasti;
- Unaprijeđena percepcija Crvenog krsta kod građana;
- Unaprijeđeni kapaciteti Crvenog krsta Crne Gore na svim nivoima za kontinuirano interno i eksterno komuniciranje.

Planirane aktivnosti:

- Redovno komuniciranje sa ciljanim javnostima na svim nivoima, putem različitih kanala i načina komuniciranja - slanje izvještaja, informacija, saopštenja za javnost, organizovanje događaja;
- Organizovanje redovnih obuka za predstavnike opštinskih organizacija Crvenog krsta i Sekretarijata sa ciljem jačanja kapaciteta za interno i eksterno komuniciranje;
- Obuka zaposlenih i volontera u oblasti odnosa sa javnošću;
- Procjena potreba za autsorovanjem određenih segmenata odnosa sa javnošću;
- Veći broj informacija o radu organizacije CK i njenom statusu ka institucijama sistema, donosiocima odluka i poslanicima u Skupštini CG i lokalnim parlamentima;
- Kreiranje protokola za praćenje i reagovanje u slučaju narušavanja reputacije u javnosti;
- Obuke, implementacija i praćenje primjene protokola za zaposlene, na svim nivoima;
- Edukacija medija o mandatu i statusu organizacije.

Specifični cilj 1.4. Predstavnici Crvenog krsta na svim nivoima imaju znanja i vještine da zastupaju status organizacije Crvenog krsta kao jedinstvene, nezavisne humanitarne organizacije na teritoriji CG.

Očekivani rezultati:

- Organizacija CK na svim nivoima ima ljudi sa vještinama koje podrazumijevaju adekvatno zastupanje interesa organizacije;
- Organizacija CK na svim nivoima ima jedinstven pristup, prezentaciju, dokumenta koja adekvatno predstavljaju status organizacije;
- Jednako razumijevane statusa organizacije na svim nivoima organizovanja, od volontera do rukovodećeg i upravljačkog kadra;
- Adekvatno poznавanje statusa organizacije CK od strane opšte javnosti, institucija i druge ciljne javnosti.

Planirane aktivnosti:

- Sastanci sa predstvincima rukovodećeg i upravljačkog kadra CK na svim nivoima;
- Obuke za rukovodeći i upravljački kadar na svim nivoima;
- Doštampavanje i distribucija dokumenta Priručnik za rad članova upravnih odbora CK.

Strateški cilj 2: Razvijen sistem održivog finansiranja u Crvenom krstu Crne Gore.**Specifični cilj 2.1. Definisane potrebe nacionalnog društva u oblasti mobilizacije resursa na modelu zasnovanom na istraživanju.****Očekivani rezultati:**

- Realizovano istraživanje u oblasti mobilizacije resursa;
- Definisani izazovi i ograničenja pri ostvarivanju visočijih prihoda CK.

Planirane aktivnosti:

- Angažovanje stručnjaka za izradu istraživanja;
- Realizacija istraživanja;
- Saradnja sa međunarodnim partnerima pri izradi istraživanja (MFCK i partnerska nacionalna društva).

Specifični cilj 2.2. Razvoj strategije za mobilizaciju resursa.**Očekivani rezultati:**

- Jasno definisani kratkoročni i dugoročni ciljevi organizacije u ovoj oblasti;
- Definisane niše za ostvarivanje većih prihoda organizacije;
- Definisane slabosti i prednosti organizacije u ovoj oblasti;
- Definisane aktivnosti za prevazilaženje ograničenja koja stoje pred organizaciju;
- Definisani potencijalni donatori (partneri) organizacije za ostvarivanje cilja;
- Organizacija poseduje veće mogućnosti pružanja podrške korisnicima i svih oblasti djelovanja.

Planirane aktivnosti:

- Angažovanje profesionalnog kadra sa sposobnostima za realizaciju strategije i aktivnosti na polju mobilizacije resursa;
- Izrada Strategije;
- Upoznavanje svih zaposlenih za procesom i ciljem;
- Usvajanje Strategije na organima.

Specifični cilj 2.3. Zaposleni imaju vještine, znanja i alatke za obezbjeđivanje resursa za rad organizacije kroz saradnju sa potencijalnim partnerima.

Očekivani rezultati:

- Svi zaposleni upoznati sa ciljevima Strategije za mobilizaciju resursa;
- Svi zaposleni prihvataju i razumiju svoju ulogu u realizaciji aktivnosti za mobilizacijom resursa;
- Svi zaposleni uspješno koriste alatke prezentovane u Strategiji;
- Upravljačka i rukovodeća struktura ND je upoznata sa mogućnostima i obavezom sopstvenog angažovanja pri realizaciji aktivnosti potrebnim za ostvarivanje ciljeva.

Planirane aktivnosti:

- Intervjui sa svim zaposlenima po pitanju aktivnosti, očekivanja, i sopstvenom viđenju mesta u realizaciji aktivnosti potrebnim za ostvarenje cilja;
- Izrada nacrta Startegije za mobilizaciju resursa;
- Izrada akcionog plana.

Strateški cilj 3: Unaprijeđen kapacitet Crvenog krsta Crne Gore za spašavanje i zaštitu života i dobara u nesrećama i krizama.

Specifični cilj 3.1. Unaprijeđeni kapaciteti Crvenog krsta Crne Gore u oblasti pripreme i djelovanja u nesrećama.

Očekivani rezultati:

- Poboljšana baza obučenih volontera za djelovanje u nesrećama;
- Poboljšani kapaciteti zaposlenih u djelovanju u nesrećama;
- Podignut nivo znanja o važećim procedurama CKCG za djelovanje u nesrećama (SOP);
- Unaprijeđeni kapaciteti OOCK za prikupljanje finansijskih sredstava za aktivnosti djelovanja u nesrećama;
- Smanjen broj smrtnosti, gubitaka, štete i ostalih ključnih posljedica nesreća i kriza;
- Poboljšana sposobnost zajednica da se oporavi nakon nesreća i kriza;
- Smanjen stepen izloženosti i ranjivosti u odnosu na nesreće uzrokovane prirodom i ljudskim faktorom;
- Poboljšana pripremljenost zajednica za suočavanje sa klimatskim promjenama.

Planirane aktivnosti:

- Obuka za volontere u svim oblastima djelovanja u nesrećama;
- Obuka zaposlenih o važećim procedurama i SOP;
- Obuka i realizacija aktivnosti opštinskih organizacija u dijelu prikupljanja sredstva za realizaciju programa djelovanja u nesrećama;
- Realizacija projekata i programa usmjerenih na smanjenje štete od poplava i drugih hazarda;
- Realizacija aktivnosti u samim zajednicama na teritoriji CG usmjerenih na smanjene štete od različitih hazarda.

Specifični cilj 3.2. Unaprijeđen sistem poreskih olakšica za nabavku humanitarne pomoći.

Crveni krst Crne Gore za nabavku humanitarne pomoći od ličnih sredstava plaća PDV po stopi od 21%, pri čemu se značajno umanjuje obim nabavljenе i distribuirane humanitarne pomoći. CKCG teži unaprjeđenju zakonske regulative nakon koje ne bi bio u obavezi da plaća PDV na nabavku humanitarne pomoći. Takođe CKCG će se zalagati za izmjenu procenta poreza na dobit za pravna i fizička lica sa 3.5% na 5%.

Očekivani rezultati:

- Unaprijeđena zakonska regulativa u oblasti poreskih olakšica za nabavku humanitarne pomoći;
- Unaprijeđena pravna regulativa u oblasti poreskih olakšica za donatore;
- Povećanje obima distribucije humanitarne pomoći.

Planirane aktivnosti:

- Organizovanje sastanka sa predstavnicima institucija u čijoj je nadležnosti poreski sistem CG;
- Organizovati sastanke sa predstavnicima Privredne komore CG i drugih relevantnih subjekata;
- Formulisanje i upućivanje komentara na Zakon;
- Prezentacija pozitivnih praksi iz zemalja Evropske unije.

Specifični cilj 3.3. Unaprijeđen sistem zaštite i spašavanja na uređenim skijalištima.**Očekivani rezultati:**

- Poboljšana primjena zakona o zaštiti i spašavanju;
- Poboljšana saradnja sa relevantnim subjektima u oblasti spašavanja na uređenim ski-stazama;
- Standardizovan sistem zaštite i spašavanja u Crnoj Gori;
- Izmjene Zakona u dijelu obveznog broja spasilaca na uređenim ski-stazama;
- Povećan broj angažovanih spasilaca CK na uređenim ski-stazama;

- Bolja pozicioniranost CK na nacionalnom i međunarodnom nivou, kad je spasilaštvo na uređenim ski-stazama u pitanju;
- Osnaženi ljudski i materijalni resursi za spašavanje na uređenim ski-stazama.

Planirane aktivnosti:

- Organizovanje sastanak sa relevantnim institucijama u oblasti spašavanja na uređenim i organizovanim skijalištima;
- Primjena najboljih praksi iz zemalja EU kada je spašavanje na ski-stazama u pitanju;
- Međunarodna obuka za spasioce na uređenim ski-stazama, kao i obuka za međunarodne instruktore;
- Razmatranje apliciranja za članstvo CKCG u IKAR-u.

Specifični cilj 3.4. Unaprijeđen program spasilaštva na vodi u Crvenom krstu Crne Gore.

Očekivani rezultati:

- Unaprijeđena primjena zakonske regulative u vezi sa spasiocima na kupalištima;
- Unaprijeđena pozicija Crvenog krsta Crne Gore i spasilaštva na vodi u okviru državnih institucija zaduženih za ovu oblast;
- Unaprijeđen partnerski odnos i saradnju sa državnim službama koje se, takođe, bave edukacijom, prevencijom, bezbjednošću i spasavanjem (policija, služba zaštite i spasavanja, Lučka kapetanija..);
- Osnaženi kadrovski kapaciteti na nivou CKCG;
- Intenzivirana saradnja sa ILS-om (Međunarodna federacija za spasavanje na vodi).

Planirane aktivnosti:

- Obuka za procjenitelje rizika na plažama;
- Održavanje sastanaka sa predstavnicima JP Morsko Dobro radi adekvatne pripreme ideje o značaju primjene procjene i rizika plaža u CG;
- Obuka novih instruktora spasilaca;
- Promjena Pravilnika na nivou nacionalnog društva;
- Definisanje kriterijuma i utvrđivanje posebne nagrade za spasioce na vodi;
- Nabavka opreme za trening centar za spasilaštvo na vodi.

Specifični cilj 3.5. Unaprijeđen nivo informisanosti i znanja opšte javnosti o rizicima od katastrofa, prevenciji i pripremljenosti na katastrofe sa ciljem obezbeđivanja otpornije zajednice.

Očekivani rezultati:

- Podignut nivo svijesti građana o identifikovanim rizicima;
- Unaprijeđen nivo znanja građana o prevenciji i pripremljenosti na katastrofe;
- Povećana svijest građana na polju zaštite životne sredine i smanjenja negativnog uticaja klimatskih promjena na životnu sredinu;
- Unaprijeđen nivo saradnje sa relevantnim institucijama na lokalnom i nacionalnom nivou;
- Unaprijeđen nivo saradnje sa relevantnim institucijama van Crne Gore u okviru prekogranične saradnje i drugih načina djelovanja.

Planirane aktivnosti:

- Organizovanje kampanje o načinima smanjenja potencijalne štete od različitih hazarda;
- Organizovanje obuka u školama o postupanju u slučajevima različitih hazarda, poplava, požara, zemljotresa;
- Organizovanje panel diskusija na temu pripremljenosti pojedinaca i zajednica za odgovor na nesreće;
- Organizovanje različitih aktivnosti u samim zajednicama radi smanjenja štete i radi upoznavanja pripadnika zajednica sa potencijalnim hazardima.

Strateški cilj 4: Unaprijeđeno djelovanje Crvenog krsta Crne Gore na preventivnoj i zdravstvenoj zaštiti u Crnoj Gori.

Specifični cilj 4.1. Veći broj ljudi od interesa za Crveni krst (korisnici) ostvarili pristup psihosocijalnoj podršci (PSP).

Očekivani rezultati:

- Veći stepen očuvanja mentalnog zdravlja ukupne populacije;
- Osnažen i otporan pojedinac, porodica i cijela zajednica;
- Povećan stepen svijesti o značaju psihosocijalne podrške;
- Povećan broj volontera i zaposlenih u organizaciji na svim nivoima, spremnim da pruže psihosocijalnu podršku ljudima od interesa za CK (korisnicima);
- Organizacija CK prepoznata po kvalitetu pružanja PSP.

Planirane aktivnosti:

- Organizovanje obuke za volontere i zaposlene za pružanje PSP-a;
- Organizovanje obuka za zaposlene kako bi stekli zvanja predavača za PSP;
- Organizovanje što veći broj PSP radionica za ljudе od interesa za CK;
- Uključivanje PSP u sve aktivnosti CK sa korisnicima i zajednicama.

Specifični cilj 4.2. Povećan broj ljudi koji znaju osnove pružanja prve pomoći.

Očekivani rezultati:

- Edukovano godišnje 7000 stanovnika za pružanje prve pomoći i samopomoći u redovnim i vanrednim situacijama;
- Povećan broj zaposlenih u radnim organizacijama koji su završili osnovni kurs u pružanju prve pomoći i smanjen rizik od povređivanja kao i stepen smrtnosti;
- Povećan broj volontera koji su završili osnovnu obuku u pružanju prve pomoći, kao i obuke za realistički prikaz povreda i oboljenja;
- Povećan broj edukacija iz BLS (Basic life support) treninga i osnovne životne potpore (kardiopulmonalna reanimacija);
- Dobijen GFARC (sertifikat pp koji će važiti na globalnom nivou);
- Bolja opremljenost organizacija CK na svim nivoima za pružanje obuka i realizaciju takmičenja u PP;
- Veći broj organizacija organizuje opštinsko takmičenje u pružanju PP;
- Veći broj sanitetskih obezbjeđivanja skupova i događaja.

Planirane aktivnosti:

- Kontinuirane obuke stanovništva kroz organizovanje obuka u vrtićima, osnovnim i srednjim školama, fakultetima i radnim organizacijama;
- Organizovanje predavanja i pokaznih vježbi koji će ukazivati na značaj prve pomoći;
- Nastavak organizovanja takmičenja na lokalnom i državnom nivou, kao i učešća na evropskim takmičenjima prve pomoći;
- Nastavak jačanja timova za sanitetsko obezbjeđivanje skupova i učestvovanja u istim;
- Definisanje uslova za sanitetsko obezbjeđivanje skupova i događaja;
- Organizovanje redovnih sastanaka na lokalnom, državnom i međunarodnom nivou i aktivna saradnja sa svim relevantnim institucijama;
- Apliciranje za GFARC;
- Jačanje ljudskih resursa, usavršavanje kadrova na što većem broju seminara, treninga, kako na državnom, tako i međunarodnom nivou.

Specifični cilj 4.3. Unaprijeđeno djelovanje Crvenog krsta Crne Gore u oblasti prevencije bolesti (HIV/AIDS-a, TBC-a...).

Očekivani rezultati:

- Povećan broj edukovanih volontera;
- Povećan broj volontera uključenih u program prevencije HIV/AIDS-a;
- Poboljšana saradnja sa relevantnim institucijama;
- Izrađen i distribuiran promotivno-edukativni materijal;
- Obilježeni značajni datumi;
- Povećan broj informisanih osoba o prevenciji HIV/AIDS-a.

Planirane aktivnosti:

- Radionice za grupe u riziku (RE populacija, tražioci azila);
- Predavanja za studente, srednješkolce i osnovce;
- Obuka za volontere radi osnaživanja tima predavača;
- Organizovanje seminara;
- Obilježavanje značajnih datuma u saradnji sa relevantnim institucijama i organizacijama;
- Izrada informativnog materijala.

Specifični cilj 4.4. Povećanje broja dovoljnih davalaca krvi i promjena njihove strukture.

Očekivani rezultati:

- Status dobrovoljnog davalštva krvi i uloga CK unaprijeđena;
- Unaprijeđeno dobrovoljno, nemamjensko davalštvo krvi u Crnoj Gori, a smanjeno porodično, namjensko davalštvo;
- Poboljšana promocija i motivacione aktivnosti dobrovoljnog davalštva krvi u Crnoj Gori;
- Poboljšana i jasno definisana saradnja i koordinacija između institucija i organizacija koje se bave unaprjeđenjem dobrovoljnog davalštva krvi u Crnoj Gori (Crveni krst CG, Zavod za transfuziju krvi, Fond zdravstva, klubovi dobrovoljnih davalaca krvi...);
- Povećan stepen vidljivosti participacije Crvenog krsta u ukupnom broju obezbijeđenih jedinica krvi.

Planirane aktivnosti:

- Organizovanje akcija dobrovoljnog davanja krvi u svim opštinama u Crnoj Gori;
- Organizovanje vaspitno-motivacionih predavanja za mlade, privredne subjekte i sve zainteresovane strane, u svim opštinama u Crnoj Gori;

- Organizovanje promotivnih aktivnosti na javnim mjestima sa ciljem upoznavanja građana o dobrovoljnom davalstvu krvi;
- Dodjela priznanja Crvenog krsta i Ministarstva zdravlja za doprinos poboljšanju DDK u Crnoj Gori u prethodnoj godini;
- Organizovanje obuka za motivatore dobrovoljnih davalaca krvi u više opština.

Strateški cilj 5: Unaprijeđeno djelovanje Crvenog krsta Crne Gore u socijalnoj oblasti kroz pružanje podrške socijalno ranjivim grupama i doprinos njihovoj socijalnoj inkluziji.

Specifični cilj 5.1. Unaprijeđen sistem pružanja podrške socijalno ugroženim pojedincima i porodicama.

Očekivani rezultati:

- Povećana humanitarna podrška socijalno ugroženim porodicama i pojedincima;
- Unaprijeđeno djelovanje i kapaciteti u oblasti prikupljanja sredstava za humanitarne potrebe;
- Prelazak sa humanitarne pomoći u vidu paketa pomoći na keš i vaučere, u mjeri mogućeg;
- Razvijeni kapaciteti na svim nivoima organizovanja za kvalitetnu procjenu i izradu socijalne anamneze korisnika CK;
- Distribucija pomoći, broj i stanje korisnika se prate kroz unificiranu bazu na svim nivoima organizovanja;
- Razvijeni kapaciteti za pružanje podrške i pomoći svim kategorijama lica od interesa za CK (domicilno stanovništvo, RE populacija, migranti, tražioci azila, i sl.);
- Pomoć se pruža na isti način i pod istim uslovima na svim nivoima organizovanja;
- Povećana svijest kod opšte populacije o značaju humanitarnog djelovanja.

Planirane aktivnosti:

- Organizovanje akcija i drugih aktivnosti sa ciljem prikupljanja pomoći za socijalno ugrožene porodice i pojedince;
- Uspostavljanje saradnje i potpisivanje sporazuma sa privatnim sektorom, povodom zajedničkog djelovanja na obezbjeđivanju podrške za socijalno ugrožene porodice;
- Razvijanje i usvajanje SOP za dodjelu novčane pomoći ili vaučera;
- Obuke za zaposlene i volontere na svim nivoima organizovanja za korišćenje jedinstvene baze podataka za korisnike i volontere;
- Prikupljanje informacija od strane zaposlenih i volontera sa terena koji su primjenjivali sistem podjele novčane pomoći i vaučera u pilot fazi;
- Informisanje šire javnosti o značaju učešća u humanitarnim akcijama (putem društvenih i drugih medija, prezentacija po školama/fakultetima...).

Specifični cilj 5.2. Unaprijeđen sistem pružanja podrške i socijalne inkluzije starijih osoba u Crnoj Gori.**Očekivani rezultati:**

- Povećan broj edukovanih volontera uključenih u program posjeta starim licima;
- Povećan broj korisnika koje su uključene u različite vrste usluga koje pruža CK;
- Ojačani kapaciteti organizacija Crvenog krsta na lokalnom nivou (posebno u dijelu projektнog planiranja, prikupljanja sredstava, izvještavanja i transparentnosti u radu, obezbjeđivanja kvalitetnih i raznovrsnih usluga za starije osobe i druge slične aktivnosti);
- Ispunjeni uslovi predviđeni pravilnicima o licenciranju stručnih radnika i organizacija koje pružaju usluge socijalne zaštite;
- Povećana svijest opšte javnosti o potrebama, problemima i ljudskim pravima starijih osoba;
- Unaprijeđen kvalitet pružanja licenciranih usluga starijima;
- Povećan broj licenciranih usluga na nivou na svim nivoima organizovanja;
- Povećan broj organizacija na lokalnom nivou koje imaju kapacitet da licenciraju samostalno programe socijalne zaštite starijih lica i lica sa invaliditetom;
- Učešće u svim značajnijim radnim grupama za izradu Strategija, Pravilnika i Zakona u oblasti zaštite i pružanja usluga starijim licima;
- Unaprijeđena saradnja sa ostalim zainteresovanim stranama (državne institucije i NVO sektor).

Planirane aktivnosti:

- Organizovanje redovnih sastanaka na internom nivou (sa predstavnicima opštinskih organizacija Crvenog krsta) i eksternom nivou (sa članovima DIGNITAS mreže i ostalim zainteresovanim stranama);
- Organizovanje obuka za volontere iz ove oblasti;
- Organizovanje obuka za gerontodomaćice;
- Licenciranje stručnih radnika i akreditovanje novih programa obuke;
- Kontinuirano sprovođenje volonterskih usluga korisnicima u vidu: posjeta, razgovora, šetnje; određena vrsta pomoći u ličnoj i kućnoj higijeni; kupovina namirnica; pružanje manjih medicinskih usluga i aktivnosti unutar postojećih klubova za starije;
- Implementacija različitih aktivnosti za starija lica i promocija zdravog starenja za sve generacije;
- Obilježavanje Međunarodnog dana starijih osoba, Dana zdravlja i Dana borbe protiv nasilja nad starijima;
- Iznašaženje dodatnih finansijskih sredstava kroz apliciranje sa projektima na nacionalnom, regionalnom nivou i međunarodnom nivou;
- Kontinuirana izrada promo materijala i realizacija javne kampanje na temu ljudskih prava starijih;
- Otvaranje novih klubova za starije, kao i centara koji već funkcionišu u okviru OOČK Bar i Bijelo Polje;
- Razgovori sa lokalnim vlastima o mogućnostima finansiranja ovih centara na lokalnom nivou, kroz lokalne budžete.

Specifični cilj 5.3. Unaprijeđeno djelovanje Crvenog krsta Crne Gore na polju zastupanja prava različitih ranjivih grupa u našem društву.

Očekivani rezultati:

- Pobožljani kapaciteti CKCG-a, a posebno opštinskih organizacija, za pružanje podrške svim ranjivim kategorijama;
- Poboljšani kapaciteti za poznavanje prava i obaveza svih ranjivih kategorija (osobe u stanju socijalne potrebe, stariji, lica sa invaliditetom, RE populacija, migranti, tražioci azila, izbjeglice...);
- Poboljšani kapaciteti organizacije na svim nivoima da zastupa prava lica od interesa za CK;
- Unaprijeđena saradnja sa relevantnim institucijama i organizacijama civilnog društva;
- Povećan broj volontera obučenih za pružanje psihosocijalne podrške raznim ranjivim grupama;
- Unaprijeđen kvalitet društvenog i socijalnog života ranjivih i osjetljivih grupa;
- Uvođenje novih, raznovrsnih usluga i poboljšan kvalitet usluga koje se već realizuju;
- Obezbijedena sredstva za funkcionisanje socijalnih servisa.

Planirane aktivnosti:

- Organizovanje edukativnih, kreativnih i psiholoških radionica za pripadnike ranjivih i osjetljivih grupa;
- Kontinuirano sprovođenje dosadašnjih aktivnosti na polju pružanja PSP korisnicima;
- Realizacija obuka za zaposlene i volontere na svim nivoima organizovanja za zastupanje prava ranjivih i osjetljivih grupa;
- Izrada, štampanje i distribucija materijala za zastupanje prava ranjivih i osjetljivih grupa;
- Izrada, štampanje i distribucija materijala o aktivnostima CK;
- Medijska promocija i zastupanje prava ugroženih grupa u cijelosti.

Specifični cilj 5.4. Poboljšan položaj RE (Romi, Egipćani) populacije u Crnoj Gori.

Očekivani rezultati:

- Poboljšan status RE populacije kroz njihovu adekvatnu integraciju u crnogorsko društvo;
- Povećan broj odraslih RE na tržištu rada;
- Smanjen broj zanemarivane djece, djece ulice i ranih maloljetničkih brakova;
- Povećan broj mladih koji žele nastaviti svoje školovanje od kojeg su prethodno odustali ili ga nikad nijesu ni započeli;
- Povećan broj RE lica koji su informisani o mogućnostima poboljšanja ličnog i zdravlja svoje porodice;
- Povećan broj lica koja kroz sistem "biznis inkubatora" i sličnih aktivnosti samostalno zarađuju za život kroz zakonski definisane načine registracije svojih djelatnosti;
- Povećan broj lokacija u CG gdje Crveni krst implementira sistem "biznis inkubatora".

Planirane aktivnosti:

- Podrška RE roditeljima kroz redovna savjetovanja o procedurama upisa djece u redovan obrazovni sistem;
- Obezbeđivanje sredstava za nabavku školskog pribora za djecu koja pohađaju školu;
- Aktivnosti podizanja svijesti RE roditelja o posljedicama svih oblika zanemarivanja djece (radionice, individualne posjete, praćenje slučaja...);
- Radionice Porodičnog centra za buduće majke, žene i bake;
- Radionice Kluba mladih;
- Osnivanje samostalnih biznisa za odrasle RE;
- Organizovanje obuka kod licenciranih pružaoca obuka za odrasle, u skladu sa afinitetima i potrebama rada na tržištu.

Specifični cilj 5.5. Unaprijeđeno dijelovanje Crvenog krsta Crne Gore na polju borbe protiv trgovine ljudima.**Očekivani rezultati:**

- Povećan broj edukovanih volontera;
- Organizovani promotivno-edukativni skupovi, kampanje, radionice, seminari, tribine;
- Obilježeni značajni datumi;
- Izrađen promotivno-edukativni materijal za pojedinačne ciljne grupe;
- Unaprijeđena saradnja sa relevantnim organizacijama i institucijama.

Planirane aktivnosti:

- Obuka za volontere radi osnaživanja tima predavača;
- Radionice za grupe u riziku (RE populacija, tražioci azila, migranti, osobe sa privremenom zaštitom (izbjeglice);
- Organizovanje promotivno-edukativnih skupova za studente, srednjoškolce i osnovce;
- Održavanje seminara, radionica, tribina;
- Održavanje sastanaka i organizovanje akcija sa institucijama potpisnicama Sporazuma o međusobnoj saradnji;
- Obilježavanje značajnih datuma.

4. Principi

U obavljanju poslova na sprovođenju Misije, Crveni krst Crne Gore rukovodi se osnovnim principima Međunarodnog pokreta, i to:

HUMANOST

Međunarodni pokret Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca, rođen u želji da se bez diskriminacije ukaže pomoć ranjenicima na bojnom polju, kako na međunarodnom, tako i na nacionalnom planu, nastoji da spriječi i ublaži ljudske patnje u svim prilikama. Njegov cilj je da štiti život i zdravlje i da obezbijedi poštovanje ljudske ličnosti. On unaprjeđuje uzajamno razumijevanje, priateljstvo, saradnju i trajan mir među svim narodima.

NEPRISTRASNOST

On ne pravi nikakvu razliku prema narodnosti, rasu, vjerskim ubjednjima, klasi ili političkom mišljenju. On nastoji da ublaži stradanje pojedinaca, rukovođen samo njihovim potrebama, dajući prvenstvo najhitnjim slučajevima nesreća.

NEUTRALNOST

Da bi očuvao povjerenje svih, Pokret se ne opredjeljuje u neprijateljstvima i ne angažuje se u bilo koje vrijeme u raspravama političke, rasne, vjerske ili ideo-loške prirode.

NEZAVISNOST

Pokret je nezavistan. Nacionalna društva, kao pomoćni organ humanitarnih službi svojih vlada i podvrgnuta zakonima u njihovim zemljama, moraju uvijek da sačuvaju svoju autonomiju koja će im omogućiti da u svako doba djeluju u skladu sa principima Pokreta.

DOBROVOLJNOST

To je dobrovoljni pokret, koji ne pokreće želja za sticanjem koristi.

JEDINSTVO

U jednoj zemlji može postojati samo jedno društvo Crvenog krsta ili Crvenog polumjeseca. Ono mora biti dostupno svima i sprovoditi svoju humanitarnu djelatnost na cijeloj teritoriji.

UNIVERZALNOST

Međunarodni pokret Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca, u kome sva društva imaju jednak status i dijele jednaka prava i dužnosti da se međusobno pomažu, je univerzalan.

